

KURJER LITIEWSKI

w WILNIE dnia 12. Lutego V. S. ROKU 1808.

S. PETERSBURG VS. d. 31 stycznia. J. J. Mość nazaczył dwóniedzielną żalobę z przyczyny zeyścia Ludwiki Xiężny Mecklenburg Schwerin. GL. Liewen na własną prozbę uwolniony od obowiązku, dopóki zupełnego zdrowia nie odzyszcze. Tenże w nadgrode zasług swoich przy J. J. Mości, iakoteż przy s. p. Imperatorze Pawle I ozdobiony iest orderem S. Włodzimierza z klasy. Po uwolnieniu od służby Generała kawaleryi Tormassowa, Generał infanteryi Graf Buxhewden powraca do obowiązku Gubernatora wojennego Ryskiego, tenże ma zarządzać interessami cywilnymi w Guberniach Inflantskiej, Estlandzkiej, Kurlandzkiej. Tajny konsyliarz Strogonow uwalnia się od zasiadania w Senacie. Wdowie stanu konsyliarza Langel w nadgrode zasług mężowskich dano pensyą półowy gaży iego; wdowom zaś Konsyliarzow Stawrowskiego i Pastuchowskiego część trzecią. Sztabowy lekarz Neuman w nadgrode trudów podiętych przy szpitalach Litewskich, i 48 letniej służby otrzymał pensyi dożywotniej 500 rubli. S. Petersburgskim departamentem monetnym zarządzać będzie Oberberg hauptman 4 klasy Połtaracki. Kapłani w Witebsku Bieliński i Korniewski w szpitalach wojskowych usługę duchowną czynili gorliwie i przykładnie; obydwu otrzymali znak dystynkcyi.

Częstokroć zdarza się wątpliwość, czyli poddanka idąca za szlachcica, i tym sposobem stawszy się szlachcianką, gdy ponowi małżeński związek z nie szlachcicem, traci nabyte wprzód szlachectwo. J. J. Mość ukazem Senatowi danym rozkazał iż nie traci, lecz szlachectwa drugiemu mężowi, ani też dzieciom powtórneho małżeństwa udzielić nie może. Posłujący w Hiszpanii Baron Strogonow został tajnym konsyliarzem. Bibliotekarz Imperatorowej Jmci Maryi Violle został konsyliarzem stanu. GM. X Galicin został konsyliarzem w rządzie banku assynacyjnego.

LONDYN d. 16 stycznia. O projektach przez G. Miranda podanych rządowi Angielskiemu to tylko wiemy pewnie, iż nie żąda nad 4 okręta liniowe, kilka fregat i mniejszych statków, z przyzwoitą liczbą przewozowych, na które chce zabrać 7 t. regularnego żołnierza; z taką potęgą wysadzony do Ameryki południowej, przyrzeka uroczyście bez wielkiej trudności zawoiować wszystkie osady Hiszpańskie w tey części świata, bylebyśmy tylko nie chcieli przyłączyć ich do państwa naszego; ma być owszem ofiarowana mieszkańcom udzielnosc z wolnością obrania rządcy i rządu przypodobanego, co ich bardziej zachęci do łączenia się z wybawicielem; żarecza Miranda, iż Amerykanie wdzięczni będą

Anglikom za to dobrodzieystwo, a pod opieką Jerzego 3 i następnych Królów żyjąc swobodnie, samym statkom Brytańskim otworzą porty, handel, i dostatki swoje. Tak mówi Miranda, niewiadomo czyli zachował ieszcze iaki związek tajemny z obywatelami dzierżaw Katolickiego Króla, i czyli zechcą nasi Ministrowie dać iemu żądany posiłek.

Po wyjeździe posła Rossyiskiego oddalił się wkrótce Austryacki; tak więc niknie ostatnia nadzieia ugody; pośrednictwo Cesarza Franciszka przyimował Jerzy 3; ten iedyny warunek położyszy, ażeby Francya i wszystkie z nią zprzymierzone Mocarstwa przed zaczęciem negocyacyi obiawić chciały, na iakich zasadach traktować mają; wzajemnie nasi Ministrowie mieli oświadczyć, na co pozwolą, od czego nigdy nie odstąpią. Gdy zaś terażniejszych sporów przyczyną nie iest zatrzymanie tey lub drugiej wyspy, miasta, osady zamorskiej, lecz przyznanie wolności i równości w żegludze narodom po morzach wszystkich, Brytania W. dopóki iest wyłączona od wszelkiego wpływu do interessów lądowych, musi nawzajem żeglugę zcieśniać, ponieważ od czasu dawnego przywykła Ocean liczyć za naydroższe dziedzictwo swoje.

Admirała Cotton, G. Spencer flotłę i wojsko nawałność odpędziła z głębokości morskiej do portów naszych; półowa statków wytrzymała burzę, druga iest uszkodzoną tak dalece, iż wielkiej naprawy potrzebuie. Eskadry zaś Brest i Rochefort zamykające oparły się straszliwym przygodom nie ustąpiwszy nawet zwyczajnego stanowiska. Kilkoletnie doświadczenie krążenia ciągłego przy nieprzyjacielskich brzegach oswoiło maytków Angielskich z niebezpieczeństwem tak dalece, iż teraz prawie różnicy nie czynią czasu, pogody, wiatrów. Admiralicya wodzom stojącym przed portami Francuzkiemi i Hiszpańskimi zaleciła, żeby ściśley zamykali niż dotąd, uważając naymniejsze obróty nieprzyjaciół. Odnawia się pogłoska, że Gibraltar ma być wkrótce obleżony; doświadczeni Officyerowie którzy naylepiey znają trudność tego przedsięwzięcia, dowodzą, że niedobyta twierdza szczerze obleżona nie będzie; lecz iezeli tam nieprzyjaciel iaką potęgę zgromadzi, uczyni to iedynie ażeby siły i uwagę Anglików rozerwał i odwrócił, co sprawiwszy dopiero z portów swoich wyszle flotty i flottyle dla lądowania.

Gustaw Adolf nie ma nadziei żeby długo opierał się naleganiu sąsiedzkich Mocarstw, i powszechnemu życzeniu poddanych swoich; nie wątpimy iż wkrótce przystąpi do powszechney sprawy narodów Europejskich; iuz słyhać że posła-

wi Angielskiemu Pierrepont okazał nieukontentowanie. Stan Elektoratu Hannowerskiego jest smutny; niedawno Francuzi mieszkańcom kazali zapłacić 10 millionów franków nadzwyczajney kontybutcy; od tego ciężaru tych nawet prowincyi nie uwolniono, które już są przyłączone do nowego Królestwa Westfalii, to jest Goettingskiej, Grubenhagen. Miasto Goettingen zapłacić musiało 308 t. Akademia w niem kwitująca 178 t. tę summę rozrzucano między 40 Professorów. Na pociechę przyjaciel G. Lorda Hutchinson ogłoszono, że ten wodz nie był w niebezpieczeństwie zatonięcia, ponieważ dotąd bawi w Gotemburgu, spokojnie uważając co się dzieje w Europie lądowej, i wszystko wiernie donosząc rządowi.

Odgłos jest powszechny między bankierami, że Ministrowie u następującego Parlamentu prosić będą o pożyczkę na rzecz skarbową 20 millionów FS; inni summę zmniejszyli do 14; pierwsza gdyby dana była, zdawać się nie może zbyt dużą, jeśli zważymy że dziś Brytania W. znajduje się w położeniu, w jakim podobno nie był nigdy naród żaden, sama bez przyjaciół i przymerzeńców, bez handlu obowiązana walczyć przeciw tak wielu Mocarstwom. Gotując się do tej potrzeby Król dał wyrok naznaczający w 3 Królestwach Unię połączonych dzień postu i modlitwy, dla uproszenia Najwyższego, ażeby raczył błogosławić oręż nasz na lądzie i morzu, przez co chwalebny pokoy może być przywrócony. Arcy Biskupom i Biskupom krajowym zalecono napisać osobną modlitwę, która d. 15 lutego po wszystkich kościołach ma być ludowi czytana. Parlamentu otwarcie chociaż jest bardzo blizkie, wątpią jeszcze niektórzy o zagaieniu obrad w dniu naznaczonym, i przepowiadają nowe ich odroczenie.

Za dworem Regenta kilku Anglików udało się do Brezylji, między innemi G. Forbes, mieszkający ciągle w Portugallii od r. 1755; ten w młodszym wieku był użyty do ćwiczenia wojsk narodowych. W roku przeszłym prowadziliśmy 388 t. worów bawełny z różnych krajów; wszystkę wypotrzebowały rękodzieła nasze; lecz towar wyrobiony leży w magazynach kupieckich dla przerwanego handlu z Europą.

Półkownik Carr powiada, że z Indyi wschodniej wysłany do Persyi gdy minął Bagdad, oświadczone iemu iż dalej postąpić nie może, ponieważ Szach znajdował się w obozie, do którego cudzoziemcowi nie godzi się wstępować, który nie prezentował się w stolicy. Więc Officyer Angielski pośpiesza do Teran, skąd dopiero powróciwszy do obozu, nie mógł otrzymać audyencyi, i rozkaz odebrał ustępować z granic Perskich. Ztąd pisma Oppozycyjne biorą pochop mówienia o łatwości wprowadzenia wojsk nieprzyjacielskich do Indyi wschodniej drogą lądową, dowodząc iż jedna tylko jest pustynia, którą w dniach 4 przejdzie żołnierz za pomocą wielbłądów; tak niegdy sądził znajomy Lord Melville; lecz pisma Ministeryalne usiłują pokryć przed na-

nodem, przynajmniej zmniejszyć niebezpieczeństwo.

Kongres Amerykański rozkazał morskemu Ministrowi przynieść listę statków zbroynych RPtey; pokazał następującą. Fregaty Constitution, Chesapeak, Stany, Prezydent od 44 armat. Constellation, Adams, Essex, John, Yorck, Kongres od 36. 12 korwet od 16 do 18, 70 szalup. Tak mała potęga nie może być straszną Anglikom, owszem nie potrafi nawet obronić handlu, brzegów, i portów swoich; zawsze jednak Amerykanie mogą podbić bez trudności lądowe dzierżawy Brytańskie, których obrona ponieważ więcej kosztuje niż są warte, rozumiemy że rząd nasz nie zechce dla utrzymania tej pustej przestrzeni Europejskie dzierżawy z żołnierza regularnego wyniszczyć.

Posel nasz Erskine żadney noty nie podawał Kongressowi; bo chociaż miał sobie przysłać od Ministrów warunki ostateczne do ugody, wiedział jednak, że następca Rose z nowemi przybywa. Odieżdżającemu zaś z Londynu pełnomocnikowi RPtey Monroe oświadczył Canning, iż rząd Angielski miał zawsze i utrzymywał nieodstępnie prawo zabierania maytków swoich gdzie by tylko się znajdowali; ponieważ zaś nowy obyczaj od narodów oświeconych przyjęty okręta rządowe od przetrząsania chce mieć wolnemi, Brytania W. chce stosować się do niego; więc uczyni słuszną satysfakcją za gwałt na fregacie Chesapeak dokonany; chociaż Amerykanie utracili do niej prawo nie chcąc wezwani wydać maytków Angielskich, i pozwalając Prezydentowi Jefferson ogłaszać odezwę wiadomą, która jest postępkim prawdziwie nieprzyjacielskim. Dla tych przyczyn posel Króla Rose ma rozkaz oddzielnie mówić o fregacie, nie mieszając zdarzenia szczególnego do interessów większej wagi, jakimi są handel, żegluga, przyjacielskie związki między Anglią i Ameryką. Doniosł o tém Kongressowi Monroe, który podobno nieukontentowany z podobnego oświadczenia, zalecił Ministrowi morskemu ażeby podawszy listę statków zbroynych RPtey, wygotował drugą Officyerów i maytków Amerykańskich do służby zdalniejszych; iakoteż wiadomość o summach potrzebnych na uzbrojenie eskadry, naostatek o drzewie i amunicyi morskiej która się znajduje w arsenalach publicznych i prywatnych.

Jeden z znaczniejszych u nas obywatelów Pole na morzu poymany przez Hollendrów otrzymał pozwolenie powrócić do oyczyzny i bawić w niej rok cały; w tym przeciągu starał się o zamianę, lecz gdy nieprzyjaciel warunku żadnego nie przyjmował, Pole według słowa danego powrócił do Amsterdamu. Papiery nasze w górę znacznie poszły, gdyż kompania Indyjska od nowego roku skarb swój otworzyła rozdając każdemu z wchodzących do niej zwykłą dywidendę; tym sposobem rozrzucona ilość niezmierna gotowizny kredyt utwierdziła.

Ministrowie kazawszy założyć 4 obozy w Irlandyi, zmocnić floty strzegące brzegów naszych,

zalecili Officyerom doskonałym ieszcze raz prze-
rzyć i dać sprawę o miejscach dostępnych, gdzie
lądownać może nieprzyjaciel. Z rapportu Inspę-
ktorów widziemy, iż brzegi Sussex i Hamp są
najmniey bezpieczne; przeto zaczynając od Fol-
ckstone brzegi są okryte batteriami, redutami,
okopem, szańcem, i cokolwiek sztuka inżynierow
podać mogła ku obronie kraiu; nadto Admiralicya
budować i uzbroić kazała wiele batterii pływ-
ających, które mają stanąć w miejscu gwałtowney
potrzeby. Te wszystkie twierdze na nicby się
nie przydały po wylądowaniu; wszystkie nieprzy-
jaciel z tyłu okrążyć i wziąć może, iak widzie-
liśmy naiechane prowincye Pruskie, chociaż Ma-
gdeburg. Hameln, Gdańsk, Colberg, Grudziądz,
twierdze Szląskie stały nietknięte. Ani też po-
równywać chcemy Angielskiej obrony z Mantuą,
Luxemburgem, Maestricht &c, które iednak upa-
dały przed zwycięzcą. Lecz iedyną nadzieję po-
kłada Brytania w morskiej potędze; ta batterye
i wieże nasze czyni niedostępnymi.

PARYZ d. 23 stycznia. Do Calais i Diep-
pe rozkazy posłano, ażeby z Anglii przychodzą-
ce ekwipaże Ambassadorow Rosyjskiego i Au-
stryackiego bez trudności przyjęto; obydwa wkrót-
ce spodziewani u nas; co gdy odbiera nadzieję
ugody, ożywia ją pogłoska, że przez Calais do
Londynu posłane są od rządu Francuzkiego pas-
porta dla 2 osob, których imiona nie wyrażone,
przybyć mających do Paryża, i traktować o po-
koy. Potwierdza to mniemanie spoźniony wy-
jazd Imperatora Napoleona, który nie wprzód ma
udać się do Hiszpanii, aż rozwiąże się wątpli-
wość, będzie lub nie przyjęte pośrednictwo Cesa-
rza Franciszka na dworze Londyńskim.

Zawczora Senat pisząc wyrok, ażeby 80 t.
młodzieńców do konskrypcyi r. 1809 należących
w r. terazn. wezwano do chorągwi, ogłosił dru-
gi którym twierdze Niemieckie na prawym brze-
gu Renu położone Wesel, Ehrenbreitstein, Cassel,
Kehl, i port Flessingue do Francyi są przyłączo-
ne. Królowie Neapolitański, Hollenderski, West-
falski, Wice Król Włoski, W. X. Berg i Clivii
ogłoszeni namiestnikami Francuzkiego Monarchy.
Ranga Generał Półkownika woysk Szwaycarskich
na żołdzie naszym będących porównana z urzę-
dami koronnemi. X. Frias nadzwyczajny Am-
bassador Hiszpański, który przywiózł z Madrytu
szpadę Franciszka 1, dwór pożegnał.

O wyprawie lądowej woysk zprzymierzo-
nych do Indyi wschodniey mówić tu zaczęto; za-
kupujemy wiele Nankinu i tym podobnych rze-
czy służyć mających żołnierzowi w stronach wscho-
dnich. W raporcie podanym od Marszałka
Lannes G. Półkownika Szwaycarskiego czytamy,
że regiment 1 tego narodu d. 1 grudnia liczył
głów 4104, regiment 2 3601, regiment 3 2899,
regiment 4 2719; Landamman RPtey z Cantonu
Zurich Reinhard kończąc urzędowanie roczne, i
oddając władzę następcy Ruttiman z Cantonu Lu-
cerne, przypomniał iemu obowiązek dopełnienia
regimentów. Niedawno mówiono o Królestwie
Szwaycarskiem; dziś z równą niepewnością głosić

zaczęto, że ten kraj będzie rozdzielony na 3 czę-
ści, z których 1 dostanie się Francyi, 2 Wło-
chom, 3 Bawaryi.

Dochód Korony Włoskiej na r. 1808 wynosi
119 millionów lirów; z tych 15 przeznaczono
na procenta od długu publicznego, 6 na utrzyma-
nie dworu, 6 na departament sprawiedliwości, 15
na interessa wewnętrzne, i na zagraniczne, i na du-
chowne, 40 na woysko Włoskie i flottę, 30 na
woysko Francuzkie. Wyznaczeni kommandanta-
mi Wenecyi G. Lauriston, Mantui Grenier, Pal-
manuova Davia, Legnago Poly, Osopo Deschamp,
Chioggia Lehoc, Roccadanfo Jainnebon, Verony
Lasalinere Ancony Ledée, Civitavecchia Beau-
gar, Livorny Miollis, Peschiera, Pizzighettone
inni Officyerowie Włoscy.

LEYDEN d. 25 stycznia. W nocy z d.
14 na 15 fale morskie pod Flessingue wzniosły
się tak dalece, iż w 2 godzinach całe miasto za-
topione zostało. Tak niespodziewany przypadek
wielu mieszkańców spiących zagubił; woda 25 stó-
pami wyżej stała nad zwyczaj; latarnie oświe-
cające rynki i ulice pod wodą były. Wiele do-
mów nawałność wiatrem silnym wzmagała się
wywróciła, między innemi cały magazyn żywno-
ści flotney; wiele statków na brzeg wyrzuciło mo-
rze. Wszystko stało się w nocy, która okropność
boiaźni pomnażała; dzień nakoniec zaiśniał, w
tenczas postrzegli mieszkańcy szkodę i niebezpie-
czeństwo swoje; pływającymi sprzętami napełniły
się ulice i kanały; woda z ziemi dobyła zakopa-
ne trumny po cmentarzach. Tymczasem rozle-
gało się powietrze płaczem i ięceniem tysięcy
ludzi, którzy unosząc życie wynieśli się na da-
chy i domów szczyty, wołając o ratunek daremnie,
którego nikt im dawać nie śmiał i nie mógł w
takiem zamieszaniu.

Jednakże nakoniec odebrali nieszczęśliwi po-
moc dzielną i skuteczną. Piekarskie piece w ca-
łym mieście zniszczyła woda. Prefekt Zelandyi
w Middelburgu chleb zgotowany, w 24 godzinach
dostarczył potrzebującym, którzy odtąd głodu przy-
najmniey lękać się nie powinni. Wódz eskadry
Francuzkiej w porcie zamkniętey uzbroił wszy-
stkie baty i szalupy, te nayslepszymi marynkami osa-
dzone narażając się na tysiąc niebezpieczeństw,
przebiegały miasto ratując ginących; sam nawet
z całym sztabem rozwoził i rozdawał im wodę
słodką iaka znalazła się w okrętach, którą z An-
vers musi prowadzić. Kommandant twierdzy,
iak tylko wody opadać zaczęły, ruszył całą za-
łogę Francuzką, ażeby uchodzące do morza sprzę-
ty ratowała. Liczby osob zginionych z pewno-
ścią wiedzieć nie możemy; bez wątpienia jest bar-
dzo znaczna. Szkoda zaś w rozmaitych sprzętach
i towarach niewyrachowana, wiele familii przy-
szło do ostatniey nędzy, kupcy niedawno boga-
ci są dziś ubogimi żebrakami; rozpacz i trwoga
opisane być nie mogą, kto nie był świadkiem o-
kropności tey nocy staszliwey, nie zdoła iey so-
bie i drugim wyobrazić. Za nic przypadek roku
przeszłego zdarzony w Leyden przy zapaleniu pro-
chów; za pamięci ludzkiej żadnego miasta klęska
(2)

podobna nie dotknęła. Cała Zelandya traci na tym wylewie, wyspa Walcheren naybardziej.

UTRECHT d. 25 stycznia. Król Hollenderski Ludwik mieszkając u nas widzi zdrowie swoje dotąd słabe znacznie polepszone. Six Prezydent rady stanu wyznaczony jest posłem do dworu Rossyjskiego. Wyszedł rozkaz rządowy zamykający ogólnie wszystkie porty nasze okrętom iakiegokolwiek narodu, wyiwszy wojenne i korsarskie Mocarstw zprzymierzonych, które bez trudności mogą zawiać i wprowadzać zdobycz zabraną nieprzyjacielowi. Smutna wiadomość przysłała z Flessingue; współobywatele nasi niedawno, dziś przez zamianę wiadomą Francuzi doznali klęski okropney; morze wiatrem gwałtownym zburzone wyrzuciło na brzegach prowincyi Zelandyi w wielu miejscach tamy, wały, groble, i zapory, woda ziemię niegdy tak pracowicie wydartą Oceanowi od przodków zalała; w pomienioném mieście więcej 200 osob utoneło. Midelburgscy obywatele nie mniej szkodowali; wyspa Nieuwland przed uściem portu leżąca zupełnie znikła; żuławy u nas Polder zwane, bydlęciem niezliczoném, bogatemi rolnikami od wieków okryte, dziś stały się własnością morza, przypominając Hellendrom zasmuconym podobne przypadki dawniej zdarzone w ich kraju, i zastanawiając uwagę nad losem iakiego sami z potomstwem lękać się powinni, gdy pokazuje tylokrotne doświadczenie, iak przemysł ludzki w podobnych okolicznościach słaby jest i niedostateczny na poskromienie zburzonych elementów. Strata ludu w całej Zelandyi nie wiadoma. Podobne wiadomości przychodzą z Flandryi i Brabancyi; gdzie ta sama nawałność równą klęskę sprawiła.

WIEDEŃ d. 3 lutego. Cesarz z małżonką przyjmowali wczora powinszowanie od Stanów Carinthii i Szląska, dziś od Akademii tutejszey, którey imieniem rzecz miał Rektor Zeyler. Stany wyższey i niższey Austryi przez deputatów ofiarowały nowej Monarchini podarunek po 100 t. złot. ryńs. w celtach nowych, z których każda po tysiącu znaczyła. Do Triestu d. 10 zawinęła eskadra Rossyjska z 14 wojennych okrętów złożona; tamże wchodzą dość często Amerykańskie statki, które Austryą opatruią cukrem, kawą, innemi produktami nowego świata.

Według listów z Semlina i Croacyi odebranych woyska Francuzkie pomnożyły się ieszcze bardziej w Dalmacyi, Tureckie w Bośni; do granic tey prowincyi z Belgradu wyjechał naczelnik Czerny z wielo Generałami i Officyerami swoimi, przejrzyć mając obozy Serwianów rozłożone w tych stronach.

Coraz bardziej okazuje się użyteczność Kanału Franciszka w Comitacie Węgierskim Batsch zrobionego, którym przez r. 1807 zplynęło statków rozmaitey wielkości 913, niektóre nosiły po 7 t. centnarów ładunku produktow krajowych, pszenicy, owoców, kukuruzy, grochu, owsa, innego zboża, wina, miedzi, srebra, drzewa do budowli, opału, tabaki, mięsiwa, szkła, ogółem całego

ładunku na wszystkich statkach półtora milliona centnarów.

Arcy X Administrator Biskupstwa Waitzn został Arcy Biskupem w Gran i Prymasem Królestwa Węgierskiego, który urząd wakował od śmierci Kardynała Balhiany. W sali Apollinową zwanej Cesarz z familią znaydował się na balu, na którym liczono więcej 5 t. osob bez tłokukażdy wygodnie bawić się mógł umieszczony; dochod od biletów za wejście wyniósł blisko 30 t. złot. ryńs. w teyże sali dwa wielkie koncerty grał Romberg; przyznali iednomyślnie znaiący się, że iak sala wspomniona jest w świecie iedyną, tak kompozycya, mianowicie zaś sposob, delikatność, czystość grania Romberga są nieporównane.

Posel Angielski Adair ztąd nie wyjechał, bawić ma w stolicy naszej dopóki wiadomość nie przydzie o wyjechaniu z Londynu posła Stahrenberg, inni zaś Anglicy w krajach Austryackich bawiący śpiesznie oddalają się do oycyzny. Połowie Rossyjski X. Kurakin, Francuzki G. Andressy kosztowną biesiadę dali z okoliczności zaślubienia Franciszka I. Bogate rzędy na koniach posłanych do Paryża w podarunku Imperatorowi Francuzkiemu od Mustafy 4 szacowano więcej 100 t. piastrow. Angielska eskadra nie tylko nie oddaliła się od wysp Jonskiego morza, owszem ściśley zamknęła Corfou i inne porty; nawet Lord Collingwood odesławszy do Gibraltaru dla naprawy kilka swoich okrętów ztamtąd zprowadził od Admirala Purwis więcej nowych dla zmocnienia eskadry. Do Constantinopola przybył Angielczyk Sarel, który dawniej bawił w tey stolicy z posłem Arbuthnot; chciał zabrać żonę swoją i familią. Turcy o tém uwiadomieni przypomnieli, że ów człowiek niegdy lud zaciągał w państwie Ottomańskim na żołd Angielski i do Malty zprowadzał; więc teraz powstał na niego; był w niebezpieczeństwie blizkiem zguby, i zginąłby zapewne, gdyby go nie wyrwał chociaż nieprzyjaciela z rąk Bissurmańskich Ambassador Francuzki G. Sebastiani, i nie ułatwił sposobów odiechania do oycyzny.

W Salonichi zdarzył się następujący przypadek. Angielski okręt stanowszy przed portem oświadczył Turkom, że między Brytanią W. i Sułtanem stanęło zawieszenie broni, przeto Ottomani nie tylko mogą żeglować, ale też dla ich ubezpieczenia przeciw morskim rozbojnikom Anglicy są gotowi zprowadzać każdego gdzie potrzeba. Uwierzył tey powieści ieden z stojących w porcie kapitanow, i na głębinę wyszedł; lecz Angielczyk dopędził, poymał, zabrał sprzęty bogatsze, nie przebacząc nawet podróżnym do Smirny żeglującym. O czém uwiadomione pospółstwo w Salonichi powstało przeciw Chrześcianom osiadłym w mieście i domy ich rabować chciało; szczęściem kommandant garnizonu z Jańczarów złożonego uczciwy człowiek na to nie zezwolił, użył siły zbroyney, niewinnych od pokrzywdzenia stronił, spokoyność przywrócił.